

ZUS DLA CIEBIE

Magazyn informacyjny dla klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Wszystko dla Was – naszych klientów

ZUS nie tworzy prawa, nie decyduje o wysokości zbieranych składek i wypłacanych świadczeń. Odpowiada jednak za obsługę klientów. Bardzo się stara, zwłaszcza ostatnio, by była ona na coraz wyższym poziomie.

str. 2

Katalog i karty usług – jak szybciej załatwić sprawę w ZUS

W katalogu można szybko znaleźć m.in. spis rodzajów emerytur i rent, o które można wystąpić do ZUS, a w kartach – jak to zrobić krok po kroku.

str. 2

Zapraszamy na lekcje z ZUS

ZUS rozpoczął popularyzację wiedzy o ubezpieczeniach społecznych wśród uczniów i nauczycieli. O tym, jak przystąpić do tego projektu, mówi Barbara Owsiak, wicedyrektor Gabinetu Prezesa ZUS.

str. 3

Zleceniobiorca musi być czasem ubezpieczony jak pracownik

Jeśli pracownik podpisze ze swoim pracodawcą umowę zlecenia albo wykona taką umowę na rzecz własnego pracodawcy, nawet jeśli jest zawarta z zupełnie innym podmiotem, to trzeba za niego opłacić wszystkie składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Aż w 86 szpitalach skontrolowanych przez ZUS w latach 2013–2015 stwierdzono nieprawidłowości związane z opłacaniem składek od umów cywilnoprawnych zawieranych ze swoimi pracownikami. Zaległości z tego tytułu wynoszą ponad 100 mln zł.

Kontrolerzy ZUS ustalili, że część personelu medycznego szpitala po etatowych godzinach pracy świadczy usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej z firmą zewnętrzną, która z kolei ma zawartą umowę ze szpitalem. Praca na podstawie umów zlecenia wykonywana była na

rzecz szpitala. Od takich umów opłacane były tylko składki zdrowotne. Natomiast zgodnie z obowiązującymi przepisami każda umowa zlecenia zawarta z własnym pracodawcą albo wykonywana na rzecz tego pracodawcy powoduje konieczność opłacania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne na zasadach określonych dla pracowników. Analogiczne zasady obowiązują w przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz umowy o dzieło.

Nowa strona internetowa zus.pl

Klienci ZUS coraz częściej poszukują informacji o ubezpieczeniach, składkach i wypłacanych przez Zakład świadczeniach w internecie. Dla nich stworzyliśmy witrynę bardziej intuicyjną i czytelną.

Aby ułatwić szybkie wyszukiwanie informacji, podzielono je na trzy grupy, dla trzech rodzajów odbiorców – firm, pracujących i lekarzy. Wyodrębniono też zakładkę „świadczenia”, w której są wyjaśnienia dotyczące m.in. emerytur, rent, świadczeń wypadkowych, przedemerytalnych, zasiłków – od zasad ich przyznawania do ustalania wysokości.

W jednym miejscu zostały także zebrane wszystkie wzory formularzy. Znalazienie konkretnego jest bardzo łatwe, bo formularze zostały pogrupowane. Wydzielone zostały najpopularniejsze (czyli najczęściej poszukiwane), dotyczące konkretnych świadczeń (emerytur, rent, zasiłków), spraw załatwianych w ZUS (prewencji i rehabilitacji, umów międzynarodowych) i grup klientów ZUS (firm, pracujących).

Nowością jest też zakładka „baza wiedzy”. Można w niej znaleźć:

- wskaźniki, czyli np. minimalne wysokości świadczeń i składek, progi zarobkowe dla emerytów i rencistów,
- bieżące wyjaśnienia ZUS dotyczące m.in. zmian w przepisach,
- portal statystyczny ZUS,
- bibliotekę, czyli wydawnictwa ZUS – poradniki, ulotki, czasopisma, materiały informacyjne audio i wideo,
- słownik pojęć z zakresu ubezpieczeń społecznych i działalności ZUS.

Portal wzbogacony jest również o kalkulatory, dzięki którym można obliczyć odsetki od nieopłaconych w terminie składek czy należne pobranych świadczeń, a także ustalić wiek emerytalny lub wysokość przyszłej emerytury.

Nowy portal integruje wszystkie dotychczasowe serwisy ZUS, a także Platformę Usług Elektronicznych. W sumie to około 1500 podstron.

cd. na str. 2

Jak zgłosić reklamację w ZUS

Jeśli w otrzymanej z ZUS informacji o stanie konta stwierdzisz nieprawidłowości dotyczące danych o składkach, wyjaśnij je ze swoim pracodawcą. Gdy nie uwzględni on Twojego wniosku o sprostowanie danych albo gdy już nie istnieje, a także gdy błędy dotyczą innych danych – wystąp do ZUS.

Wysokość naszej emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zależy od składek zapisanych na indywidualnym koncie prowadzonym przez ZUS. Informację o stanie konta Zakład przekazuje co roku (do końca sierpnia) osobom urodzonym po 1948 r., które mają zapisane na nim kwoty składek, kapitału początkowego, środków na subkoncie (np. z dziedziczenia). Warto przeanalizować otrzymaną informację. Jeżeli stwierdzisz błędy w Twoim adresie, danych identyfikacyjnych czy w składkach za ostatni rok, powinieneś to zgłosić. Najpierw u swojego płatnika składek (np. pracodawcy), a gdy to nie jest możliwe – w ZUS. Jeżeli błędy dotyczą zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne, kapitału początkowego i kwot na subkoncie, wyjaśnij je bezpośrednio w ZUS.

Jeżeli zauważysz, że na Twoim koncie nie zostały zapisane wszystkie składki na ubezpieczenie emerytalne lub jeśli ich kwota się nie zgadza, wypełnij wniosek o sprostowanie danych i złóż go do płatnika tych składek (czyli np. Twojego

pracodawcy lub zleceniodawcy). Taki wniosek możesz też złożyć ustnie – wtedy spisany jest protokół.

Płatnik ma 60 dni na odpowiedź – musi Cię poinformować pisemnie o tym, jak rozpatrzy Twój wniosek. Jeśli płatnik go uwzględni, to poprawi lub uzupełni dokumenty ubezpieczeniowe i prześle je do ZUS.

Jeżeli natomiast Twój płatnik nie uwzględni wniosku albo jeśli już nie istnieje, złóż do ZUS reklamację:

- na druku ZUS ZRU (dostaniesz go w każdej placówce ZUS lub pobierzesz ze strony zus.pl),
- w formie dowolnego pisma, w którym podasz swoje dane: imię, nazwisko, PESEL oraz adres (jeśli podasz też telefon, szybciej będzie można się z Tobą skontaktować).

Do reklamacji dołącz dokumenty, które potwierdzają właściwe dane oraz informację otrzymaną od płatnika składek o prawidłowości danych lub odmowie ich sprostowania.

Wojciech Andrusiewicz
rzecznik prasowy
ZUS

Wszystko dla Was – naszych klientów

ZUS nie tworzy prawa, nie decyduje o wysokości zbieranych składek i wypłacanych świadczeń. Odpowiada jednak za obsługę klientów. Bardzo się stara, zwłaszcza ostatnio, by była ona na coraz wyższym poziomie.

Wysokość składek ustala parlament. Kwota emerytury zależy zaś od tego, ile w swoim życiu odprowadzimy tych składek. Zadaniem ZUS jest tylko i aż składki zebrać, świadczenia wypłacić, a klienta dobrze obsłużyć.

Cały czas staramy się podnosić jakość świadczonych usług, reagować na zgłaszane przez naszych klientów uwagi i wychodzić naprzeciw Państwu oczekiwaniom. Wystarczy podać kilka przykładów działań, które podjęliśmy w ostatnim czasie. Udostępniliśmy Państwu nową, lepszą stronę internetową. Dzięki niej poruszanie się w systemie ubezpieczeń społecznych będzie dużo prostsze. Strona jest tak ułożona, by żaden z odwiedzających ją klientów nie miał wątpliwości, jak załatwić swoją sprawę w ZUS. Poza tym nasz nowy portal jest bardziej przyjazny i nowoczesny. Kolejnym ułatwieniem dla naszych klientów jest otwarcie od 1 września placówek ZUS w każdy kolejny poniedziałek o godzinę dłużej, czyli do 18.00. Liczymy, że dzięki wydłużeniu czasu pracy sal obsługi więcej klientów będzie mogło swobodnie zaplanować przyjazd do ZUS.

Realizując zadania na rzecz swoich klientów, ZUS stara się działać sprawnie i szybko. Świadczy o tym choćby czas wysyłki 20 mln informacji o stanie konta ubezpieczonego w ZUS. Zgodnie z ustawą mamy to robić do końca sierpnia. W tym roku zakończyliśmy wysyłkę na 13 dni przed ostatecznym terminem, czyli 18 sierpnia.

Niebawem wprowadzimy kolejne udogodnienia dla Państwa. Chcemy, by obsługa w ZUS była przykładem dla innych instytucji publicznych w kraju.

ADRESY INTERNETOWE:

www.zus.pl

Baza wiedzy o ubezpieczeniach społecznych

Platforma Usług Elektronicznych ZUS

mojaskladka.zus.pl

Poradnik dla osób zainteresowanych stanem swojego konta emerytalnego

mojaemerytura.zus.pl

Kalkulator emerytalny

Katalog i karty usług – jak szybciej załatwić sprawę w ZUS

W katalogu można szybko znaleźć m.in. spis rodzajów emerytur i rent, o które można wystąpić do ZUS, a w kartach – jak to zrobić krok po kroku.

Katalog i karty są w internecie na stronie www.zus.pl (dostęp przez baner) albo – w formie papierowej – w każdej placówce ZUS.

Katalog podzielony jest na trzy części. W pierwszej są wymienione świadczenia i dodatki, o które można się starać w ZUS, a w drugiej – usługi, z jakich mogą skorzystać osoby już uprawnione do emerytur i rent. Trzecia część katalogu to spis dokumentów wystawianych przez ZUS, m.in. zaświadczeń, legitymacji. Każde zagadnienie wymienione w katalogu ma tzw. kartę usługi, w której są szczegółowe wyjaśnienia.

Klienci, którzy będą korzystali z elektronicznego katalogu usług, po kliknięciu np. na „Emerytura pomostowa” otrzymają odpowiedzi na następujące pytania:

- kogo dotyczy,
- jakie dokumenty są wymagane,
- kiedy złożyć dokumenty,
- gdzie i w jaki sposób złożyć dokumenty,
- jak i kiedy ZUS załatwi sprawę.

Natomiast osoby korzystające z papierowej wersji katalogu (w formie plakatu, ulotki) mogą wziąć interesującą ich kartę z placówki ZUS.

Możliwa kontrola na zwolnieniu lekarskim

ZUS przeprowadził w drugim kwartale 2016 r. 148,9 tys. kontroli osób korzystających ze zwolnień lekarskich. Wydał 5,8 tys. decyzji wstrzymujących dalszą wypłatę zasiłków chorobowych.

Zakład może także obniżać wysokość zasiłków chorobowego i opiekuńczego w przypadku niedostarczenia zaświadczenia lekarskiego jego płatnikowi w ciągu 7 dni od daty jego otrzymania. Obniżenie następuje o 25% za okres od 8 dnia orzeczonej niezdolności do pracy do dnia dostarczenia zaświadczenia.

W drugim kwartale 2016 r. obniżono zasiłki dla 18,1 tys. osób na łączną kwotę wynoszącą ponad 1 mln zł.

Kwota obniżonych i cofniętych świadczeń z tytułu choroby lub macierzyństwa wyniosła w drugim kwartale 2016 r. prawie 49,3 mln zł, a w pierwszym półroczu – 102,6 mln zł.

Albo ubezpieczenie w ZUS, albo status osoby bezrobotnej

Osoba, która podlega ubezpieczeniu emerytalnemu z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, nie może mieć statusu osoby bezrobotnej.

Osoby, które sprawują osobistą opiekę nad dzieckiem (własnym, swojego małżonka lub przysposobionym), mogą podlegać ubezpieczeniu emerytalnemu. To uprawnienie przysługujące:

- do 3 lat, nie dłużej jednak niż do zakończenia roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 rok życia,
- do 6 lat – w przypadku dziecka, które z powodu stanu zdrowia potwierdzonego orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu

niepełnosprawności wymaga osobistej opieki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Osoba objęta ubezpieczeniem emerytalnym z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem nie może nabyć lub posiadać statusu osoby bezrobotnej. Jeżeli jest już zarejestrowana w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, to z chwilą objęcia ubezpieczeniem z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem zostaje pozbawiona statusu osoby bezrobotnej.

Nowa strona internetowa ZUS

dok. ze str. 1

Portal dostosowany jest do potrzeb użytkowników niedowidzących oraz niesłyszących. Nowa strona zus.pl (na razie pod adresem beta.zus.pl) została zaprojektowana i wykonana w oparciu o standardy dostępności dla osób z niepełnosprawnością.

Portal będzie jeszcze udoskonalany i rozbudowywany. W drugim etapie (do końca roku) zostanie udostępniony w wersji na urządzenia mobilne oraz wykonane zostaną strony portalu

statystycznego, zamówień publicznych, serwisu edukacyjnego dla szkół. Będzie też funkcja samodzielnego zapisywania się na szkolenia prowadzone przez ZUS.

Równoległe z tworzeniem nowej strony ZUS rozpoczął pracę nad zmianą języka, jakim zwraca się do swoich klientów, m.in. w tekstach na zus.pl. ZUS chce używać tzw. prostego języka, dzięki któremu treści zamieszczane na portalu będą bardziej przystępne dla klientów ZUS.

Zapraszamy na lekcje z ZUS

Młodzież powinna wiedzieć, na jakie świadczenia można liczyć w zamian za opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne. Zagadnienia te nie są jednak uwzględnione w programie edukacyjnym polskiej szkoły w sposób wystarczający. Dlatego ZUS rozpoczął popularyzację wiedzy o ubezpieczeniach wśród uczniów i nauczycieli. O tym, jak przystąpić do tego projektu, mówi Barbara Owsiak, wicedyrektor Gabinetu Prezesa ZUS.

„Lekcje z ZUS” to projekt edukacyjny ZUS pod patronatem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej. Czy szkoły i uczniowie chętnie do niego przystępują?

W latach 2013–2015 w lekcjach o ubezpieczeniach społecznych uczestniczyło ponad 54,5 tys. uczniów z blisko 900 szkół ponadgimnazjalnych.

To bardzo dużo.

Liczymy na to, że coraz więcej młodych ludzi będzie chciało się dowiedzieć, dlaczego warto się ubezpieczyć i opłacać składki. Istotną rolę w tym procesie odgrywają nauczyciele, bo to oni muszą wprowadzić temat ubezpieczeń społecznych w rozszerzonej formule do programu nauczania takich przedmiotów, jak wiedza o społeczeństwie czy podstawy przedsiębiorczości. ZUS szeroko informuje o projekcie i możliwości przystąpienia do niego. Mamy zatem nadzieję, że w tym roku szkolnym jeszcze więcej nauczycieli będzie chciało włączyć się do tego projektu. Konieczne jest bowiem uświadomienie młodzieży, jak funkcjonuje system, i pokazanie, że wykluczanie się z niego – świadome bądź nieświadome – może wpłynąć na nasze życie. Ważne jest zatem ubezpieczenie się w czasie aktywności zawodowej i indywidualna dbałość o swoją emerytalną przyszłość. Jednocześnie zwracamy uwagę, że nowoczesne systemy ubezpieczeń społecznych, w tym polski system, kierują się zasadą solidaryzmu społecznego.

Czy jeśli szkoła zdecyduje się przystąpić do takiego projektu, może liczyć na pomoc ZUS?

Oczywiście. Przekazujemy nauczycielom gotowe materiały dydaktyczne. Zostały one przygotowane we współpracy z doświadczonym metodykiem nauczania. Gwarantujemy nauczycielom pomoc na każdym etapie realizowania projektu. Wystarczy tylko skontaktować się z najbliższym oddziałem ZUS – z osobą zajmującą się komunikacją społeczną i edukacją.

Czy za te materiały dydaktyczne trzeba zapłacić?

Materiały są bezpłatne. Podręczniki otrzymują zarówno uczniowie, jak i nauczyciele. Są one bardzo przystępnie napisane i mają atrakcyjną dla uczniów formę. W czasie lekcji nauczyciele korzystają też z przygotowanych przez ZUS gotowych scenariuszy lekcji oraz z prezentacji, filmów i ćwiczeń. Nauczyciele otrzymują te materiały na płycie załączonej do podręcznika. Mogą je także ściągnąć ze strony www.zus.pl/edukacja.

Ile lekcji obejmuje projekt?

Cztery. Uczniowie dowiadują się na nich, dlaczego ubezpieczenia społeczne są obowiązkowe, jakie są rodzaje ubezpieczeń oraz jakie świadczenia z nich przysługują w zamian za opłacanie składek. Osobna lekcja dotyczy systemu emerytalnego i uświadomienia młodym ludziom, że wysokość ich emerytury będzie zależała od wysokości zgromadzonych przez

nich składek. Uczniowie dowiedzą się też, jakie składki musi opłacać przedsiębiorca i jakie ma obowiązki wobec ZUS.

To podstawowe, niezbędne zasady ubezpieczeń. Jak ta tematyka jest odbierana przez uczniów?

Nauczyciele i uczniowie, którzy wzięli udział w projekcie, wypowiadali się pozytywnie o zakresie tematycznym lekcji, przygotowanych przez ZUS materiałach i szkoleniach. Podkreślali przydatność tej wiedzy w życiu. Ich opinie zamieszczone są na www.zus.pl/edukacja. Warto zajrzeć na tę stronę internetową, bo są tam wszystkie informacje dotyczące „Lekcji z ZUS”.

ZUS organizuje też dla uczniów konkurs?

Tak. Cieszy się on dużym zainteresowaniem. Do pierwszej edycji w 2014 r. zgłosiło się 328 placówek edukacyjnych i 11 tys. uczniów, a do drugiej – już ponad 19 tys. uczniów z 550 szkół. Od tego roku szkolnego konkurs zmienia formułę na ogólnopolską olimpiadę pod hasłem „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych”.

Kto może uczestniczyć w takiej olimpiadzie i kiedy się ona odbędzie?

Olimpiada, tak jak wcześniej konkurs, jest organizowana dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych biorących udział w programie edukacyjnym „Lekcje z ZUS”. Odbędzie się ona w trzech etapach – szkolnym, wojewódzkim i centralnym. W tym roku zgłoszenie przez szkoły udziału w olimpiadzie powinno nastąpić do 14 listopada, a pierwszy etap odbędzie się 29 listopada. Szczegółowy harmonogram jest zamieszczony na stronie www.zus.pl/edukacja.

Czy przewidziane są jakieś nagrody?

Laureaci olimpiady otrzymują nagrody rzeczowe (laptopy, tablety, czytniki e-booków) i wyróżnienia. Zależy nam na tym, by osoby, które zajmą pierwsze, drugie i trzecie miejsce, mogły liczyć na dodatkowe punkty w procesie rekrutacji na studia wyższe lub indeks na kierunek ściśle powiązany z tematyką olimpiady. ZUS aktualnie negocjuje takie umowy ze szkołami wyższymi. Nagrodę za popularyzację wiedzy z zakresu ubezpieczeń społecznych mogą także otrzymać szkoły, których uczniowie zostali laureatami, oraz nauczyciele lub inne osoby, które przygotowały uczniów do udziału w olimpiadzie.

Od tego roku ZUS zachęca do nauki o ubezpieczeniach także uczniów gimnazjów?

Tak, dla uczniów gimnazjów przygotowaliśmy „Projekt z ZUS”. Gimnazjaliści muszą wziąć udział w przynajmniej jednym projekcie edukacyjnym. Dlatego zaproponowaliśmy wykorzystanie metody projektu do przeprowadzenia jednej lekcji z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jest ona powiązana z programem przedmiotu wiedza o społeczeństwie. „Projekt z ZUS” może być prowadzony przez cały rok szkolny we wszystkich szkołach, które się do niego zgłosiły.

Czy nauczyciele w gimnazjach również mogą liczyć na pomoc ZUS, tak jak w szkołach ponadgimnazjalnych?

Oczywiście. ZUS przygotował materiały dydaktyczne. Nauczyciele mogą skorzystać ze scenariusza lekcji, prezentacji zawierającej kilkuminutowy film, karty projektu i arkuszy ocen. Wszystkie materiały są dostępne na stronie ZUS. Zapewniamy też opiekę merytoryczną i szkolenia dla nauczycieli – opiekunów projektu, przeprowadzamy lekcje instruktażowe.

A jest jakaś oferta dla studentów?

Mając na uwadze potrzebę wzbogacania programów nauczania na studiach wyższych o informacje z zakresu ubezpieczeń społecznych, ZUS podpisuje umowy z uczelniami wyższymi. Ostatnio podpisał umowy z Uniwersytecie Wrocławskim, Wyższą Szkołą Zarządzania i Administracji w Zamościu, Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną w Zamościu, Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytecie Warszawskim. Przygotowywane są umowy z kolejnymi uczelniami w całej Polsce.

Na czym polega współpraca?

Pracownicy ZUS będą prowadzić wykłady i szkolenia, a także wspierać merytorycznie studentów i pracowników naukowych w przygotowywaniu publikacji o tematyce ubezpieczeniowej, w tym prac licencjackich, magisterskich czy doktorskich. Studenci mają możliwość odbycia w ZUS praktyk. ZUS chętnie też włącza się we wspólne projekty badawcze – oczywiście w zakresie swojej działalności. Dysponujemy wielką wiedzą i bazą danych, które mogą stanowić wkład do takich badań. Jednym z elementów współpracy jest też organizacja wspólnych seminariów i konferencji poświęconych tematyce ubezpieczeń społecznych. Wszystko po to, by wzbudzić zainteresowanie ubezpieczeniami społecznymi, a jednocześnie wykorzystać potencjał uczelni do pracy nad zmianami w systemie, jego ulepszaniem. Z drugiej strony chcemy też pozyskiwać nowe kadry do pracy w Zakładzie. Współpraca z uczelniami daje możliwości wczesnego dotarcia do osób potencjalnie zainteresowanych zatrudnieniem w ZUS.

ZUS radzi

Ekspersi z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są do Państwa dyspozycji. W tej rubryce odpowiadamy na Państwa pytania.

EMERYTURY

Czy ważny jest wymiar pracy wykonywanej przed wystąpieniem o przyznanie emerytury nauczycielskiej?

Chcę złożyć wniosek o emeryturę nauczycielską przysługującą bez względu na wiek, na podstawie Karty Nauczyciela. Na 31 grudnia 2008 r. spełniłem wymagane warunki. Jednak ostatnio jestem zatrudniony w szkole na mniej niż 1/2 etatu. Czy będzie to przeszkoda w otrzymaniu emerytury?

Karta Nauczyciela określa warunki wymagane do otrzymania przez nauczyciela emerytury bez względu na wiek. Nie stosuje się jej jednak do nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć. Dlatego nie ma podstaw do przyznania Panu emerytury, ponieważ ostatnio wykonuje Pan pracę w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązującego wymiaru.

To ograniczenie nie dotyczy nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. O to świadczenie mogą się ubiegać nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni (zatrudnieni w placówkach wymienionych w art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych), bez względu na to, w jakim wymiarze zajęć są ostatnio zatrudnieni.

Podstawa prawna

Art. 88 i 91b ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 191 z późn. zm.). Art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz.U. nr 97, poz. 800 z późn. zm.).

ZASIŁKI

Czy ojciec może korzystać z zasiłku macierzyńskiego, a matka jednocześnie z urlopu wychowawczego?

Po urodzeniu dziecka wykorzystałam urlop macierzyński i część urlopu rodzi-

cielskiego. Pozostałą część tego urlopu chce wziąć mój mąż (który jest ojcem Krzysia, naszego jedynego dziecka), a ja złożyłam wnioski o urlop wychowawczy. Czy mąż otrzyma zasiłek macierzyński?

Tak. W tej sytuacji Pani mąż ma prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dopuszczalne jest, by jedno z rodziców korzystało z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego, a drugie w tym samym czasie z urlopu wychowawczego na to samo dziecko.

Podstawa prawna

Art. 182 [1a], art. 186 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.). Art. 29a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 372 z późn. zm.).

NAJNIŻSZE EMERYTURY I RENTY

Od 1 marca 2016 r. najniższe świadczenia wynoszą:

- emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna – **882,56 zł**,
- renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy – **676,75 zł**,
- renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa – **1059,07 zł**,
- renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową – **812,10 zł**.

DODATKI DO EMERYTUR I RENT

Od 1 marca 2016 r. dodatki wynoszą:

- dla sieroty zupełnej – **392,20 zł**,
- pielęgnacyjny i dodatek za tajne nauczanie – **208,67 zł**,
- pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji – **313,01 zł**,
- kombatancki – **208,67 zł**,
- kompensacyjny – **31,30 zł**.

LIMITY DLA DORABIAJĄCYCH EMERYTÓW I RENCISTÓW

Kwoty przychodu, których przekroczenie powoduje zmniejszenie emerytury lub renty (stanowiące 70% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego):

- od 1 grudnia 2015 r. – **2726,80 zł**,
- od 1 marca 2016 r. – **2846,90 zł**,
- od 1 czerwca 2016 r. – **2927,10 zł**,
- od 1 września 2016 r. – **2813,40 zł**.

Kwoty przychodu, których przekroczenie powoduje zawieszenie emerytury lub renty (stanowiące 130% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)

- od 1 grudnia 2015 r. – **5064 zł**,
- od 1 marca 2016 r. – **5287,10 zł**,
- od 1 czerwca 2016 r. – **5436 zł**,
- od 1 września 2016 r. – **5224,80 zł**.

Od 1 marca 2016 r. kwoty maksymalnego zmniejszenia wynoszą:

- **563,05 zł** – w przypadku emerytury i renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,
- **422,32 zł** – w przypadku renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy,
- **478,62 zł** – w przypadku renty rodzinnej, do której jest uprawniona jedna osoba.

Uwaga!

Zawieszeniu ani zmniejszeniu nie podlegają emerytury osób, które osiągnęły powszechny wiek emerytalny (bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu). Nie dotyczy to jednak tych emerytów, którzy kontynuują zatrudnienie na podstawie stosunku pracy, podjęte przed nabyciem prawa do świadczenia.

RENTA SOCJALNA

Od 1 marca 2016 r. renta socjalna wynosi **741,35 zł**, a dla osoby tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności – **370,68 zł**.

Kwota przychodu uzasadniająca zawieszenie renty socjalnej wynosi:

- od 1 grudnia 2015 r. do 29 lutego 2016 r. – **2726,80 zł**,
- od 1 marca do 31 maja 2016 r. – **2846,90 zł**,
- od 1 czerwca do 31 sierpnia 2016 r. – **2927,10 zł**,
- od 1 września do 30 listopada 2016 r. – **2813,40 zł**.

ŚWIADCZENIE PRZEDEMERYTALNE

Od 1 marca 2016 r. świadczenie wynosi **1029,86 zł**.

Kwoty przychodu wpływające na zawieszenie lub zmniejszenie świadczeń i zasiłków przedemerytalnych w okresie rozliczeniowym od 1 marca 2016 r. wynoszą:

- dopuszczalna miesięczna kwota przychodu (równa 25% przeciętnego wynagrodzenia z 2015 r.) – **975 zł**,
- graniczna miesięczna kwota przychodu (równa 70% przeciętnego wynagrodzenia z 2015 r.) – **2729,90 zł**,
- dopuszczalna roczna kwota przychodu – **11 700 zł**,
- graniczna roczna kwota przychodu – **32 758,80 zł**.

Gwarantowana kwota świadczenia przysługująca osobie osiągającej przychód przekraczający 25% przeciętnego wynagrodzenia, nie wyższy niż 70% tego wynagrodzenia wynosi **514,93 zł**.

WYNAGRODZENIE MINIMALNE

Od 1 stycznia 2016 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi **1850 zł**.

DOBROWOLNE UBEZPIECZENIE CHOROBY

Kwota 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, stosowana od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób, które ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie, wynosi miesięcznie **10 137,50 zł**.

OGRANICZENIE PODSTAWY WYMIARU SKŁADEK

Kwota ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w 2016 r. wynosi **121 650 zł**.

KWOTA BAZOWA

Od 1 marca 2016 r. kwota bazowa wynosi **3 408,62 zł**.